

TRATATUL INTERNAȚIONAL PRIVIND RESURSELE GENETICE VEGETALE PENTRU ALIMENTAȚIE ȘI AGRICULTURĂ

PREAMBUL

Părțile contractante,

Convinși de natura specifică a resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură, problemele și trăsăturile lor distincte necesitând soluții specifice;

Alarmați de continua eroziune a acestor resurse;

Cunoscând că resursele genetice pentru alimentație și agricultură sunt de interes comun pentru toate țările, în care toate țările depind, într-o foarte mare măsură, de resursele genetice vegetale pentru alimentație și agricultură cu originea în altă parte;

Recunoscând că prezervarea, explorarea, colectarea, caracterizarea, evaluarea și documentarea resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură sunt esențiale în atingerea scopurilor cuprinse în Declarația de la Roma asupra Securității Alimentare Mondiale și în Planul de Acțiune al Summit-ului Securității Mondiale și pentru o dezvoltare agricolă durabilă pentru generația prezentă și cele viitoare și că, capacitatea țărilor în curs de dezvoltare și a țărilor cu economii în tranziție de a prelua astfel de sarcini necesită urgent să fie întărită;

Notând că Planul Global de Acțiune pentru Conservarea și Utilizarea Susținută a Resurselor Genetice Vegetale pentru Alimentație și Agricultură este un acord cadru internațional pentru asemenea activități;

Recunoscând, în continuare, că resursele genetice vegetale pentru alimentație și agricultură reprezintă material inițial indispensabil în procesul de ameliorare genetică a plantelor, realizată fie prin selecția fermierilor fie prin utilizarea metodelor specifice ameliorării clasice sau ale celei moderne, prin biotehnologii și sunt esențiale pentru adaptarea la schimbările de mediu imprevizibile și necesităților viitoare ale omenirii;

Afirmând că aportul trecut, prezent și viitor al fermierilor din toate regiunile globului și, în mod deosebit, al acelor din centrele de origine și diversitate, în conservarea, îmbunătățirea și facilitarea accesului la aceste resurse, este baza Drepturilor Fermierilor;

Afirmând, de asemenea, că drepturile recunoscute în acest Tratat de a salva, utiliza, schimba și vinde semințele păstrate de fermieri și alt material de propagare, și de a participa la luarea deciziilor referitoare la acestea, cât și la împărțirea justă și echitabilă a beneficiilor rezultate din utilizarea resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură, sunt fundamentale în respectarea Drepturilor Fermierilor, precum și, în promovarea Drepturilor Fermierilor la nivel național și internațional;

Recunoscând că acest Tratat și alte acorduri internaționale legate de acest Tratat trebuie să se sprijine reciproc în vederea unei agriculturi durabile și a securității alimentare;

Afirmând că nimic din acest Tratat nu va fi interpretat ca o implicare în schimbarea drepturilor și obligațiilor Părților Contractante aflate sub alte acorduri internaționale;

Înțelegând că cele mai sus menționate nu intenționează a crea o ierarhie între acest Tratat și alte acorduri internaționale;

Conștienți că problemele referitoare la managementul resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură sunt de interes pentru agricultură, mediu și comerț, și convinși că trebuie să existe o sinergie între aceste sectoare;

Conștienți de responsabilitatea lor pentru generațiile trecute și viitoare de a conserva diversitatea resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură existentă pe Glob;

Recunoscând că, în exercitarea dreptului de suveranitate asupra resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură, statele pot beneficia reciproc din crearea unui sistem multilateral eficace care să faciliteze accesul la anumite resurse și pentru împărțirea justă și echitabilă a beneficiilor rezultate din utilizarea acestora; și

Dorind a încheia un acord internațional în cadrul Organizației pentru Agricultură și Alimentație a Națiunilor Unite, denumită în continuare FAO, în conformitate cu Articolul XIV din Constituția FAO;

Sunt de acord cu următoarele:

PARTEA 1 - INTRODUCERE

Articolul 1 - Obiective

1.1 Obiectivele acestui Tratat sunt conservarea și utilizarea durabilă a resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură și împărțirea justă și echitabilă a beneficiilor rezultate din utilizarea lor, în armonie cu, Convenția privind Diversitatea Biologică, pentru o agricultură durabilă și securitate alimentară.

1.2 Aceste obiective vor fi atinse prin legarea strânsă a acestui Tratat de Organizația pentru Agricultură și Alimentație a Națiunilor Unite și de Convenția privind Diversitatea Biologică.

Articolul 2 - Utilizarea termenilor

În scopul acestui Tratat, următorii termeni vor fi definiți astfel:

"Conservarea *in situ*" înseamnă conservarea ecosistemelor cu habitatele lor naturale precum și menținerea și refacerea populații de specii viabile în mediul lor natural și, în cazul speciilor de plante cultivate, în mediul în care acestea și-au dezvoltat caracteristicile lor distincte.

"Conservarea *ex situ*" înseamnă conservarea resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură în afara habitatului lor natural.

"Resursele genetice vegetale pentru alimentație și agricultură" reprezintă orice material genetic de origine vegetală cu valoare actuală sau potențială pentru alimentație și agricultură.

"Material genetic" înseamnă orice material de origine vegetală incluzând material de propagare reproductivă și multiplicare vegetativă, care să conțină unități funcționale ale eredității.

"Varietatea" reprezintă un grup de plante în cadrul unui singur taxon botanic de cel mai mic rang, definit prin exprimarea reproductibilă a distinctivității sale și alte caracteristici genetice.

"Colecția *ex situ*" reprezintă o colecție de resurse genetice vegetale pentru alimentație și agricultură menținute în afara habitatului lor natural.

"Centru de origine" este un areal geografic unde speciile de plante, cultivate sau sălbatice, și-au dezvoltat, pentru prima dată, caracteristicile sale distinctive.

"Centru de diversitate al unei culturi" reprezintă un areal geografic care conține cel mai înalt grad de diversitate genetică pentru anumite specii de cultură, în condiții *in situ*.

Articolul 3 - Scop

Acest Tratat se referă la resursele genetice vegetale pentru alimentație și agricultură.

PARTEA a II-a PREVEDERI GENERALE

Articolul 4 - Obligații generale

Fiecare Parte Contractantă va asigura conformitatea legilor, regulamentelor și procedurilor sale cu obligațiile ei așa cum este prevăzută în acest Tratat.

Articolul 5 - Conservarea, explorarea, colectarea, caracterizarea, evaluarea și elaborarea de documente a resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură

5.1 Fiecare Parte Contractantă va promova o abordare integrată a activităților de explorare, conservare și utilizare durabilă a resurselor genetice vegetale pentru

alimentație și agricultură, supusă legislației naționale și în cooperare cu alte părți contractante, dacă este

cazul, și va trebui, funcție de situație, să:

- a) Exploreze și inventarieze resursele genetice vegetale pentru alimentație și agricultură, ținând cont de statutul și de gradul de variabilitate în populațiile existente, inclusiv al acelor potențial utile și, pe cât posibil, să aprecieze orice amenințări asupra acestora;
- b) Promoveze colectarea resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură și a informației asociate acelor resurse genetice vegetale care sunt amenințate sau care au o utilitate potențială;
- c) Promoveze sau sprijine, după caz, eforturilor fermierilor și comunităților locale pentru a gestiona și conserva în ferme resursele sale genetice vegetale pentru alimentație și agricultură;
- d) Promoveze conservarea *in situ* speciile sălbatice înrudite cu plantele de cultură și cu plantele sălbatice pentru producția alimentară, incluzând arealele protejate, prin sprijinirea, *inter alia*, a eforturilor comunităților locale și indigene;
- e) Coopereze pentru a promova dezvoltarea unui sistem durabil și eficient de conservare *ex situ*, acordând atenție necesității unei documentări, caracterizări, regenerări și evaluări adecvate, și să promoveze dezvoltarea și transferul de tehnologii specifice în scopul creșterii randamentului de utilizare a resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură;
- f) Monitorizeze menținerea viabilității, a gradului de variabilitate și a integrității genetice a colecțiilor de resurse genetice vegetale pentru alimentație și agricultură.

5. 2. Părțile Contractante vor lua măsuri corespunzătoare pentru a reduce la minimum sau, dacă este posibil, a elimina amenințările asupra resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură.

Articolul 6 - Utilizarea durabilă a resurselor genetice vegetale

6. 1. Părțile Contractante vor dezvolta și menține politici adecvate și măsuri legale care să promoveze utilizarea durabilă a resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură.

6. 2. Utilizarea durabilă a resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură poate include măsuri precum următoarele:

- a) adoptarea unor politici agricole juste care să promoveze dezvoltarea și menținerea diferitelor sisteme agricole care să intensifice utilizarea durabilă a agrobiodiversității și a altor resurse naturale;
- b) promovarea și intensificarea cercetării privind conservarea diversității biologice prin maximalizarea variabilității intra - și inter - specifice, în beneficiul fermierilor, în special al acelor care produc și își utilizează propriile varietăți și aplică principii ecologice în vederea menținerii fertilității solului și în combaterea bolilor, buruienilor și dăunătorilor;
- c) promovarea, adecvat condițiilor, a eforturilor de ameliorare a plantelor care, prin participarea fermierilor, în mod deosebit în țările în curs de dezvoltare, întăresc capacitatea de a dezvolta varietăți adaptate condițiilor sociale, economice și ecologice, incluzând arealele izolate;
- d) lărgirea bazei genetice a plantelor de cultură și creșterea amplitudinii diversității genetice disponibile fermierilor;
- e) promovarea, după caz, a extinderii utilizării culturilor și varietăților locale care au dezvoltat însușiri de adaptabilitate și a speciilor sub-utilizate;
- f) sprijinirea, în funcție de situație, a unei mai largi utilizări a diversității speciilor și varietăților în sistemele de producție ale fermelor, conservarea și utilizarea durabilă a plantelor de cultură și crearea unor legături solide cu programele de ameliorare și dezvoltarea agricolă, în scopul reducerii vulnerabilității speciilor cultivate și a eroziunii genetice, precum și al promovării unei creșteri a producției de alimente la nivel mondial, compatibile cu dezvoltarea durabilă; și
- g) revizuirea și, unde este cazul, adaptarea strategiilor de ameliorare și a reglementărilor privind lansarea varietăților și distribuirea semințelor.

Articolul 7 - Angajamente naționale și cooperare internațională

7.1. Fiecare Parte Contractantă va integra, după caz, în programele și politicile de dezvoltare rurală și agricolă, activitățile cuprinse în Articolele 5 și 6 și va coopera cu alte Părți Contractante, direct sau prin intermediul FAO și cu alte organizații internaționale relevante, în vederea conservării și utilizării durabile a resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură.

7.2. Cooperarea internațională va fi, în mod special, direcționată către:

- a) înființarea sau consolidarea capacităților țărilor în curs de dezvoltare și a țărilor cu economii în tranziție cu privire la conservarea și utilizarea durabilă a resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură;
- b) intensificarea activităților internaționale pentru promovarea conservării, evaluării, documentării, îmbunătățirii genetice, ameliorării plantelor, multiplicării semințelor și împărțirea, facilitarea accesului și schimbului de resurse genetice vegetale pentru alimentație și agricultură, a informației referitoare la acestea, precum și a tehnologiilor corespunzătoare, în conformitate cu prevederile Părții a IV-a;
- c) menținerea și consolidarea acordurilor instituționale prevăzute în Partea a V-a; și
- d) implementarea strategiei de finanțare de la Articolului 18.

Articolul 8 - Asistență tehnică

Părțile Contractante sunt de acord să promoveze furnizarea de asistență tehnică Părților Contractante, în mod deosebit țările în curs de dezvoltare sau țărilor cu economii în tranziție, fie bilateral fie prin intermediul unor organizații internaționale adecvate, având ca obiectiv facilitarea implementării acestui Tratat.

PAR TEA a III-a - DREPTURILE AGRICULTORILOR

Articolul 9 - Drepturile agricultorilor

9.1 Părțile Contractante recunosc enorma contribuție pe care comunitățile locale și autohtone, ca și agricultorii din toate regiunile lumii, în mod special cei din centrele de origine și de diversitate a plantelor cultivate, au avut-o și continuă

să o aibă în conservarea și punerea în valoare a resurselor genetice vegetale care constituie baza producției alimentare și agricole din lumea întreagă.

9.2 Părțile Contractante sunt de acord că responsabilitatea îndeplinirii drepturilor agricultorilor, în ceea ce privește resursele genetice vegetale pentru alimentație și agricultură este de resort guvernamental. În raport cu necesitățile și cu prioritățile sale, fiecare Parte Contractantă trebuie, în funcție de cele convenite și sub rezerva legislației naționale, să ia măsuri pentru a proteja și a promova drepturile agricultorilor, inclusiv:

- a) protecția cunoștințelor tradiționale care prezintă interes în ceea ce privește resursele genetice vegetale pentru alimentație și agricultură;
- b) dreptul de a participa în mod echitabil la împărțirea avantajelor ce decurg din utilizarea resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură;
- c) dreptul de a participa la luarea deciziilor la nivel național, asupra problemelor legate de conservarea și utilizarea durabilă a resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură.

9.3 Nimic din acest Articol nu va trebui să fie interpretat ca limitând drepturile pe care le pot avea agricultorii de a conserva, utiliza, de a face schimb și de a vinde semințe din fermă sau material de multiplicare, potrivit legislației naționale și după caz.

PARTEA a IV-a SISTEMUL MULTILATERAL DE ACCES ȘI DE ÎMPĂRȚIRE A AVANTAJELOR

Articolul 10 - Sistemul multilateral de acces și de împărțire a avantajelor

10.1 În relațiile lor cu alte State, Părțile Contractante recunosc drepturile suverane ale Statelor asupra propriilor resurse genetice vegetale pentru alimentație și agricultură și faptul că puterea de a permite accesul la aceste resurse revine guvernelor, în conformitate cu legislația națională.

10.2 În exercițiul drepturilor lor suverane, Părțile Contractante convin să stabilească un sistem multilateral, care să fie eficient, eficace și transparent, atât pentru a favoriza accesul la resursele genetice vegetale pentru alimentație și agricultură, cât și pentru a împărți în mod just și echitabil avantajele care decurg

din utilizarea acestor resurse, într-o perspectivă complementară și de încurajare reciprocă.

Articolul 11 - Aria de acoperire a Sistemului Multilateral

11.1 Pentru a atinge obiectivele de conservare și utilizare durabilă a resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură și de împărțire justă și echitabilă a avantajelor ce decurg din utilizarea lor, precum indică Articolul 1, Sistemul Multilateral se aplică resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură, enumerate în Anexa I, pe baza criteriilor de securitate alimentară și de interdependență.

11.2 Sistemul Multilateral, după cum indică Articolul 11.1, înglobează toate resursele genetice vegetale pentru alimentație și agricultură enumerate în Anexa I, care sunt deținute și administrate de către Părțile Contractante și sunt legate de domeniul public. În scopul de a ajunge la o acoperire cât mai completă, Părțile Contractante invită pe toți ceilalți deținători de resurse genetice vegetale pentru alimentație și agricultură, enumerate în Anexa I, să încorporeze aceste resurse în Sistemul Multilateral.

11.3 Părțile Contractante convin, de asemenea, să ia măsurile potrivite pentru a încuraja persoanele fizice și juridice care dețin resurse genetice vegetale pentru alimentație și agricultură, enumerate în Anexa I, să le includă în Sistemul Multilateral.

11.4 În cei doi ani care urmează intrării în vigoare a Tratatului, Organul Executiv evaluează progresele realizate privind includerea în Sistemul Multilateral al resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură, conform Articolului 11.3. Ca urmare a acestei evaluări, Organul Executiv decide dacă va facilita în continuare accesul persoanelor fizice și juridice, vizate de Articolul 11.3, care nu au inclus resurse genetice vegetale pentru alimentație și agricultură, în Sistemul Multilateral, sau dacă ia o altă măsură pe care o consideră adecvată.

11.5 Sistemul Multilateral înglobează, de asemenea, resurse genetice vegetale pentru alimentație și agricultură, enumerate în Anexa I, și care sunt deținute în colecții *ex situ*, de către Centrele Internaționale de Cercetări Agricole, ale Grupului Consultativ privind Cercetarea Agricolă Internațională (GCRAI), după cum este prevăzut în Articolul 15.1 a și în alte instituții internaționale, conform Articolului 15.5.

Articolul 12 - Accesul facilitat la resursele genetice vegetale pentru alimentație și agricultură în interiorul Sistemului Multilateral

12.1 Părțile Contractante sunt de acord că accesul facilitat la resursele genetice vegetale pentru alimentație și agricultură în cadrul Sistemului Multilateral, după cum s-a definit în Articolul 11, se face în conformitate cu dispozițiile prezentului Tratat.

12.2 Părțile Contractante convin să ia măsurile juridice, sau alte măsuri considerate necesare, pentru a acorda acest acces celorlalte Părți Contractante datorită Sistemului Multilateral. Ca efect, acest acces este în mod egal acordat persoanelor fizice și juridice din jurisdicția tuturor Părților Contractante, sub rezerva dispozițiilor Articolului 12.4.

12.3 Acest acces va fi acordat în conformitate cu condițiile enumerate mai jos:

- a) Accesul va fi acordat numai în scopul conservării și utilizării pentru cercetare, ameliorare și instruire pentru alimentație și agricultură, cu condiția să nu fie destinate utilizărilor chimice și farmaceutice, nici altor utilizări industriale nealimentare și nefurajere. În cazul plantelor cultivate cu folosințe multiple (alimentare și nealimentare), includerea lor în Sistemul Multilateral și aplicabilitatea regimului de acces facilitat depind de importanța lor pentru securitatea alimentară;
- b) Accesul este acordat rapid, fără să fie necesar să se urmeze o anumită ordine și gratuit sau, atunci când este necesară o plată pentru cheltuieli, ea nu trebuie să depășească costurile minime implicate;
- c) Toate datele de pașaport disponibile și, sub rezerva legislației în vigoare, toate celelalte informații descriptive asociate și neconfidențiale sunt puse la dispoziție împreună cu resursele genetice vegetale pentru alimentație și agricultură furnizate;
- d) Beneficiarii nu pot revendica nici un drept de proprietate intelectuală sau alt drept care limitează accesul facilitat la resursele genetice vegetale pentru alimentație și agricultură, la părți sau la componentele genetice, sub forma primită de la Sistemul Multilateral;
- e) Accesul la resursele genetice vegetale pentru alimentație și agricultură aflate în curs de creare, inclusiv materialul în curs de creare de către agricultori, va rămâne la dispoziția producătorilor, în timpul perioadei de obținere;

- f) Accesul la resursele genetice vegetale pentru alimentație și agricultură protejate de drepturile de proprietate intelectuală și alte drepturi de proprietate este dat în conformitate cu acordurile internaționale și legile naționale în vigoare;
- g) Resursele genetice vegetale pentru alimentație și agricultură primite în cadrul Sistemului Multilateral și conservate, vor continua să fie făcute disponibile către Sistemul Multilateral de către primitorii acestor resurse genetice vegetale pentru alimentație și agricultură, potrivit prevederilor acestui Tratat; și
- h) Fără a prejudicia alte dispoziții ale prezentului Articol, Părțile Contractante convin că accesul la resursele genetice vegetale pentru alimentație și agricultură *in situ* este acordat în conformitate cu legislația națională sau, în absența unei asemenea legislații, în conformitate cu normele stabilite de Organul Executiv.

12.4 Ca urmare, accesul facilitat în conformitate cu articolele 12.2 și 12.3 de mai sus, va fi acordat conform unui acord tip de transfer de material (ATM), care va fi adoptat de către Organul Executiv și care conține prevederile Articolului 12.3 a, d și g, ca și dispozițiile cu privire la împărțirea avantajelor enunțate în Articolul 13.2 d. ii, și alte prevederi relevante ale acestui Tratat, ca și prevederea că primitorul resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură trebuie să solicite ca prevederile ATM să se aplice transferului resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură către o altă persoană sau entitate, ca și tuturor transferurilor ulterioare a acestor resurse genetice vegetale pentru alimentație și agricultură.

12.5 Părțile Contractante vor veghea să fie posibil, să se facă recurs în conformitate cu dispozițiile jurisdicționale aplicabile, în sistemele lor juridice, în caz de diferende contractuale decurgând din aceste ATM-uri, recunoscând că obligațiile ce decurg din aceste ATM-uri revin în exclusivitate părților care iau parte la aceste acorduri.

12.6 În situații de urgență datorate catastrofelor, Părțile Contractante convin să acorde un acces facilitat la resursele genetice vegetale pentru alimentație și agricultură, potrivit cu Sistemul Multilateral, în scopul de a contribui la refacerea stării sistemelor agricole, în cooperare cu coordonatorii de ajutorare.

Articolul 13 - Împărțirea avantajelor în Sistemul Multilateral

13.1 Părțile Contractante recunosc că accesul facilitat la resursele genetice vegetale pentru alimentație și agricultură care sunt incluse în Sistemul Multilateral constituie, în sine, un avantaj major al Sistemului Multilateral și convin că avantajele care rezultă să fie împărțite într-o manieră justă și echitabilă, în conformitate cu dispozițiile prezentului Articol.

13.2 Părțile Contractante convin ca avantajele care decurg din utilizarea, inclusiv cea comercială, a resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură în cadrul Sistemului Multilateral să fie împărțite în mod just și echitabil prin următoarele mecanisme: schimbul de informații, accesul la tehnologii și transferul acestora, consolidarea capacităților, împărțirea avantajelor care decurg din comercializare, ținând cont de domeniile de activități prioritare ale Planului Global de Acțiune, a evoluției continue și în funcție de orientările Organului Executiv.

a) **Schimbul de informații**

Părțile Contractante convin să facă disponibile informațiile care înglobează, cu deosebire, cataloage și inventare, informații asupra tehnologiilor și rezultate ale cercetării tehnice, științifice și socio-economice, inclusiv caracterizarea, evaluarea și utilizarea, privind resursele genetice vegetale pentru alimentație și agricultură incluse în Sistemul Multilateral. Asemenea informații vor fi făcute disponibile, dacă ele nu sunt confidențiale, sub rezerva dreptului aplicabil și în conformitate cu capacitățile naționale. Asemenea informații vor fi puse la dispoziția tuturor Părților Contractante la prezentul Tratat, prin sistemul de informații, prevăzut în Articolul 17.

b) **Accesul la tehnologii și transferul de tehnologii**

- (i) Părțile Contractante se angajează să acorde și/sau să faciliteze accesul la tehnologii vizând conservarea, caracterizarea, evaluarea și utilizarea resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură, incluse în Sistemul Multilateral. Recunoscând că anumite tehnologii nu pot fi transferate decât prin materialul genetic, Părțile Contractante acordă și/sau facilitează accesul la aceste tehnologii și la materialul genetic inclus în Sistemul Multilateral, ca și la varietățile ameliorate și la materialul genetic

elaborat datorită utilizării resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură incluse în Sistemul Multilateral, în conformitate cu dispozițiile Articolului 12. Accesul la aceste tehnologii, la soiurile de ameliorare și la materialul genetic va fi acordat și/sau facilitat respectând drepturile de proprietate și legile aplicabile privind accesul și conform capacităților naționale.

(ii) Accesul la tehnologii și transferul lor în alte țări, în particular în țări în curs de dezvoltare și în țări cu economii în tranziție, vor fi efectuate printr-un ansamblu de măsuri cum sunt înființarea, funcționarea și participarea la grupe tematice pe culturi pentru utilizarea resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură la toate tipurile de parteneriat pentru cercetare și dezvoltare și la societăți comerciale în parteneriat, legate de materialul primit, de dezvoltarea resurselor umane și accesul efectiv la facilitățile de cercetare.

(iii) Accesul și transferul de tehnologii, așa cum este menționat în aliniatele (i) și (ii) de mai sus, incluzând tehnologiile protejate de drepturi de proprietate intelectuală, pentru țările în curs de dezvoltare care sunt Părți Contractante, în particular pentru țările cele mai puțin dezvoltate și țările cu economii în tranziție, vor fi asigurate și/sau facilitate, în condiții corecte și din cele mai favorabile, în particular în cazul tehnologiilor utilizate în scopul conservării, ca și al tehnologiilor de care beneficiază agricultorii din țările în curs de dezvoltare, mai ales din țările cele mai puțin dezvoltate și țările cu economii în tranziție, inclusiv în condiții de concesiune și preferențiale, dacă s-a convenit reciproc, printre altele prin parteneriate în cercetare și dezvoltare, în cadrul Sistemului Multilateral. Acest acces și transfer va fi asigurat în condiții de recunoaștere și în conformitate cu protecția adecvată și efectivă a drepturilor de proprietate intelectuală.

c) Consolidarea capacităților

Ținând cont de nevoile țărilor aflate în curs de dezvoltare și a țărilor cu economii în tranziție, după cum sunt reflectate de prioritățile pe care le acordă consolidării capacităților în problema resurselor genetice vegetale

pentru alimentație și agricultură în planurile și programele lor, atunci când ele există, vizând resursele fitogenetice pentru alimentație și agricultură acoperite de către Sistemul Multilateral, Părțile Contractante convin să acorde prioritate: i) stabilirii și/sau consolidării programelor de educație și de formare științifică și tehnică în domeniul conservării și utilizării durabile a resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură; ii) dezvoltării și modernizării facilităților destinate conservării și utilizării durabile a resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură, în particular, în țările în curs de dezvoltare și a celor cu economii în tranziție și iii) cercetării științifice efectuate, de preferință și, dacă este posibil, în țările în curs de dezvoltare și tranziție, în cooperare cu instituțiile din aceste țări, ca și creșterii capacității de a face asemenea cercetări în domeniile în care ele sunt necesare.

d) Participarea la rezultatele financiare și la celelalte beneficii ale comercializării

- (i) Părțile Contractante sunt de acord, în cadrul Sistemului Multilateral, să ia măsuri în scopul împărțirii beneficiilor comerciale, prin implicarea sectorului privat și public în activitățile identificate în prezentul articol, prin parteneriate și colaborări, incluzând sectorul privat din țările în curs de dezvoltare și țările cu economii în tranziție, în domeniul cercetării și dezvoltării tehnologice.
- (ii) Părțile Contractante sunt de acord ca Acordul standard pentru Transferul de Materiale (ATM), descris în Articolul 12.4, să includă clauza ca, primitorul care comercializează un produs care este resursă genetică vegetală pentru alimentație și agricultură și încorporează material obținut prin Sistemul Multilateral, să plătească conform mecanismului descris în Articolul 19.3f, o parte echitabilă din beneficiile obținute din comercializarea acelui produs, exceptând orice situație în care un asemenea produs este disponibil fără restricții pentru terți, pentru cercetare și ameliorare ulterioară, în care caz, primitorul care comercializează va fi încurajat să efectueze asemenea plăți.

Organul Executiv va stabili, la prima sa sesiune, nivelul, forma și modalitatea de efectuare a acestor plăți în acord cu practica comercială uzuală. Organul Executiv poate decide stabilirea unor niveluri diferențiate de plăți pentru diferitele categorii de destinatari care comercializează asemenea produse; poate de asemenea, decide asupra necesității de a excepta de la aceste plăți micii fermieri din țările în curs de dezvoltare și din țările cu economii în tranziție. Organul Executiv poate, din când în când, să revizuiască nivelurile de plăți, în vederea realizării unei împărțiri corecte și echitabile a beneficiilor și poate, de asemenea, să evalueze, într-o perioadă de cinci ani de la intrarea în vigoare a prezentului Tratat, dacă plata unei părți din beneficiile rezultate din comercializarea unor produse sub mandat ATM trebuie să devină obligatorie și în cazurile în care asemenea produse sunt disponibile fără restricții pentru terți, în scop de cercetare și ameliorare ulterioară.

13.3 Părțile Contractante sunt de acord ca beneficiile apărute din utilizarea resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură, care sunt împărțite conform Sistemului Multilateral, să fie distribuite cu prioritate, direct și indirect, către fermierii din toate țările, în special din țările în curs de dezvoltare și din țările cu economii în tranziție, care conservă și utilizează durabil, resursele genetice vegetale pentru alimentație și agricultură.

13.4 În prima sa sesiune, Organul Executiv va elabora politici relevante și criterii pentru asistență specifică, în conformitate cu strategia de finanțare agreată, conform Articolului 18, pentru conservarea resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură, pentru țările în curs de dezvoltare și țările cu economii în tranziție, ale căror contribuții la diversitatea resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură, în Sistemul Multilateral sunt semnificative și/sau au nevoi speciale.

13.5 Părțile Contractante recunosc că, probabilitatea implementării complete a Planului Global de Acțiune, în special în țările în curs de dezvoltare și în țările cu economii în tranziție, va depinde în mare măsură de implementarea efectivă a prezentului Articol și de strategia de finanțare, așa cum este prevăzută în Articolul 18.

13.6 Părțile Contractante vor lua în considerare modalitățile unei strategii de contribuții voluntare pentru împărțirea beneficiilor, prin care industriile de prelucrare a alimentelor care beneficiază de resurse genetice vegetale pentru alimentație și agricultură, să contribuie la Sistemul Multilateral.

Partea a V-a - CAPITOLE AUXILIARE

Articolul 14 - Planul Global de Acțiune

14. Recunoscând că Planul Global de Acțiune pentru Conservarea și Utilizarea Durabilă a Resurselor Genetice Vegetale pentru Alimentație și Agricultură, aflat în derulare, este important pentru acest Tratat, Părțile Contractante vor promova implementarea sa efectivă, inclusiv prin acțiuni naționale și, atunci când sunt potrivite, prin cooperări internaționale care să furnizeze un cadru coerent, *inter alia*, pentru crearea de capacități, transferul de tehnologie și schimb de informații, ținând cont de prevederile Articolului 13.

Articolul 15 - Colecțiile "ex situ" de resurse genetice vegetale pentru alimentație și agricultură deținute de Centrele de Cercetări Agricole Internaționale ale Grupului Consultativ de Cercetări Agricole Internaționale și de alte instituții internaționale

15.1 Părțile Contractante recunosc importanța pentru prezentul Tratat a colecțiilor "ex situ" de resurse genetice vegetale pentru alimentație și agricultură, aflate sub răspunderea Centrelor de Cercetări Agricole Internaționale (**IARC**) ale Grupului Consultativ de Cercetări Agricole Internaționale (**CGIAR**). Părțile Contractante invită **IARC** să semneze acorduri cu Organul Executiv, privitoare la colecțiile "ex situ", în concordanță cu termenii și condițiile de mai jos:

- a) resursele genetice vegetale pentru alimentație și agricultură, enumerate în Anexa 1 a prezentului Tratat și deținute de **IARC**, vor fi făcute disponibile conform prevederilor stabilite în partea a IV-a a acestui Tratat;
- b) resursele genetice vegetale pentru alimentație și agricultură, altele decât cele enumerate în Anexa 1 a prezentului Tratat și colectate înainte de intrarea sa în

vigoare, care sunt deținute de **IARC**, vor fi făcute disponibile potrivit Acordului pentru Transferul de Materiale (**ATM**) aflat în derulare, în conformitate cu convențiile dintre **IARC** și **FAO**. Convențiile ATM vor fi amendate de Organul Executiv, nu mai târziu de a doua sa sesiune, după consultări în concordanță cu prevederile relevante ale prezentului Tratat, în special cu Articolele 12 și 13, și ținând cont de următoarele condiții:

- (i) **IARC** vor informa periodic Organul Executiv despre Acordurile de Transfer de Materiale la care au aderat, conform unui calendar ce va fi stabilit de Organul Executiv;
 - (ii) Părților Contractante de pe al căror teritoriu au fost colectate resurse genetice vegetale pentru alimentație și agricultură, în condiții „*in situ*”, li se vor pune la dispoziție mostre din asemenea resurse genetice vegetale pentru alimentație și agricultură, la cerere, fără a fi nevoie de un Acord de Transfer - ATM;
 - (iii) Beneficiile rezultate în urma Acordurilor de Transfer ATM mai sus menționate, care se colectează conform mecanismului menționat la Articolul 19.3f, vor fi folosite în special pentru conservarea și utilizarea durabilă a respectivelor resurse genetice vegetale pentru alimentație și agricultură, în special în programele naționale și regionale din țările în curs de dezvoltare și în țările cu economii în tranziție, în particular, în centre de diversitate și în țările cele mai puțin dezvoltate, și
 - (iv) **IARC** vor lua măsurile adecvate, în acord cu capacitățile proprii, pentru a se conforma condițiilor MTA și vor informa cu promptitudine Organul Executiv despre cazurile de neconformitate.
- c) **IARC** recunosc autoritatea Organului Executiv de a stabili politicile directoare referitoare la păstrarea colecțiilor "*ex situ*" deținute de către **IARC** și subiect al prevederilor prezentului Tratat.
- d) Facilitățile științifice și tehnice în care sunt conservate colecțiile "*ex situ*" vor rămâne sub autoritatea **IARC** care preiau în gestiune și administrare colecțiile în conformitate cu standardele internaționale acceptate, în particular cu

standardele Băncilor de Gene, girate de Comisia FAO a resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură.

e) La cererea unui **IARC**, Secretarul va încerca să ofere sprijin tehnic corespunzător.

f) Secretarul va avea în orice moment, drept de acces la facilități ca și dreptul de inspecție a tuturor activităților, care au loc în interiorul acestor facilități, în directă legătură cu conservarea și schimburile de materiale, subiect al acestui Articol.

g) Dacă întreținerea curentă a colecțiilor "*ex situ*" deținute de **IARC**, este afectată sau amenințată de către oricare eveniment, inclusiv *forța majoră*, Secretarul, cu aprobarea țării gazdă, va oferi asistență pentru evacuarea sau transferul colecției, în măsura posibilităților.

15.2 Părțile Contractante sunt de acord să ofere acces facil la resursele genetice vegetale pentru alimentație și agricultură, din Anexa 1, în conformitate cu Sistemul Multilateral, pentru **IARC** din CGIAR, care au acorduri semnate cu Organul Executiv, în conformitate cu prezentul Tratat. Aceste centre vor fi incluse pe o listă păstrată de Secretar, disponibilă la cerere, pentru Părțile Contractante.

15.3 Materialele, altele decât cele enumerate în Anexa 1, care sunt recepționate și conservate de **IARC**, după intrarea în vigoare a prezentului Tratat, vor fi disponibile în termeni concordanți cu acordurile mutuale dintre **IARC** care au primit materialele și țara de origine sau țara care a achiziționat aceste resurse, în conformitate cu Convenția Diversității Biologice sau cu altă lege aplicabilă.

15.4 Părțile Contractante sunt încurajate să ofere acelor **IARC** care au semnat acorduri cu Organul Executiv, în baza unor înțelegeri mutuale, acces la resursele genetice vegetale pentru alimentație și agricultură care nu sunt enumerate în Anexa 1 dar sunt importante pentru programele și activitățile **IARC**.

15.5 Pentru scopurile declarate în acest articol, Organul Executiv va căuta să stabilească înțelegeri și cu alte instituții internaționale relevante.

Articolul 16 - Rețele Internaționale de resurse genetice vegetale pentru alimentație și agricultură

16.1. Cooperarea existentă în rețelele internaționale de resurse genetice vegetale pentru alimentație și agricultură, va fi încurajată sau dezvoltată pe baza aranjamentelor existente și în concordanță cu termenii prezentului Tratat, în așa fel încât să se realizeze cea mai mare cuprindere posibilă a resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură.

16.2. Părțile Contractante vor încuraja, considerând-o oportună, participarea la rețele internaționale a tuturor instituțiilor relevante, incluzând organizații guvernamentale, private, ONG, unități de cercetare, ameliorare și alte instituții.

Articolul 17 - Sistemul Informațional Global privind resursele genetice vegetale pentru alimentație și agricultură

17.1. Părțile Contractante vor coopera pentru a dezvolta și consolida un sistem informațional global, în scopul de a facilita schimburile de informații, bazat pe sistemele informaționale existente, despre chestiuni științifice, tehnice și de mediu, legate de resursele genetice vegetale pentru alimentație și agricultură, cu speranța că aceste schimburi vor contribui la împărțirea beneficiilor prin realizarea disponibilității informațiilor despre resursele genetice vegetale pentru alimentație și agricultură, pentru toate Părțile Contractante. În dezvoltarea Sistemului Informațional Global, cooperarea va respecta spiritul mecanismului Biroului de Decontare al Convenției Diversității Biologice.

17.2. Pe baza notificărilor Părților Contractante vor fi emise din timp avertismente despre evenimentele probabile care ar putea amenința întreținerea eficientă a resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură, cu o atenție specială pentru salvarea materialului.

17.3. Părțile Contractante vor coopera cu Comisia FAO pentru resurse genetice vegetale pentru alimentație și agricultură, în reevaluările sale periodice asupra stării resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură de pe glob, în scopul de a facilita actualizarea Planului Global de Acțiune la care face referire Articolul 14.

Partea a VI-a PREVEDERI FINANCIARE

Articolul 18 - Resurse financiare

18.1. Părțile Contractante se angajează să implementeze o strategie de finanțare pentru implementarea prezentului Tratat, în conformitate cu prevederile prezentului Articol.

18.2. Obiectivele strategiei de finanțare vor fi îmbunătățirea disponibilității, transparenței, eficienței și eficacității utilizării resurselor financiare pentru implementarea activităților prezentului Tratat.

18.3. În vederea mobilizării fondurilor pentru activități prioritare, planuri și programe, în special în țările în curs de dezvoltare și în țările cu economii în tranziție și luând în considerare Planul Global de Acțiune, periodic, Organul Executiv, va stabili destinațiile acestor fonduri.

18.4 Strategii de utilizare a fondurilor

- a) Părțile Contractante vor lua măsurile necesare și adecvate în cadrul Organelor Executive ale mecanismelor internaționale, fondurilor și organismelor relevante, pentru a asigura prioritatea și atenția necesară alocării efective de resurse predictibile și convenite pentru implementarea planurilor și programelor conform acestui Tratat.
- b) Măsura în care Părțile Contractante care sunt țări în curs de dezvoltare și Părțile Contractante cu economii în tranziție vor implementa efectiv angajamentele asumate prin acest Tratat va depinde de alocarea efectivă, în special de către Părțile care sunt țări dezvoltate, a resurselor la care se referă acest Articol. Părțile Contractante care sunt țări în curs de dezvoltare și Părțile Contractante cu economii în tranziție, vor acorda prioritatea cuvenită în propriile planuri și programe construirii unei capacități corespunzătoare în domeniul resurselor genetice vegetale pentru agricultură și alimentație.
- c) Părțile Contractante care sunt țări dezvoltate, de asemenea furnizează, iar Părțile Contractante care sunt țări în curs de dezvoltare și Părțile Contractante cu economii în tranziție folosesc, resurse financiare pentru implementarea acestui Tratat prin canale bilaterale, multilaterale și regionale. Asemenea canale vor include mecanismele descrise la Articolul 19.3 f.

- d) Fiecare Parte Contractantă acceptă să execute și să furnizeze resurse financiare pentru activitățile naționale de conservare și utilizare durabilă a resurselor genetice vegetale pentru agricultură și alimentație în funcție de posibilitățile naționale și resursele financiare. Resursele financiare disponibile nu pot fi utilizate în scopuri care nu sunt prevăzute în acest Tratat, în special în domenii înrudite cu, comerțul internațional și schimbul de mărfuri.

15 ✓

- e) Părțile Contractante acceptă că beneficiile financiare specificate în Articolul 13.2 d. sunt parte a strategiei financiare.
- f) Părțile Contractante pot oferi contribuții voluntare, în conformitate cu prevederile Articolului 13, iar acestea pot proveni de la sectorul privat, organizații neguvernamentale sau alte surse. Părțile Contractante acceptă ca, Organul Executiv să ia în considerare, strategii de promovare a unor asemenea contribuții.

18.5 Părțile Contractante acceptă ca prioritatea să fie acordată implementării unor planuri și programe convenite, adresate agricultorilor din țările în curs de dezvoltare, în special din țările cele mai puțin dezvoltate și din țările cu economii în tranziție, care conservă și utilizează durabil resurse genetice vegetale pentru alimentație și agricultură.

Partea a VII-a - CLAUZE INSTITUȚIONALE

Articolul 19 - Organul Executiv

19.1 Organul Executiv al acestui Tratat este constituit din toate Părțile Contractante.

19.2 Toate deciziile Organului Executiv vor fi luate prin consens, în afară de cazul în care pentru a se ajunge la anumite măsuri se stabilesc alte modalități decizionale, exceptând situațiile prevăzute de Articolele 23 și 24 când consensul este obligatoriu.

19.3 Funcțiile Organului Executiv au ca finalitate promovarea și implementarea corespunzătoare a acestui Tratat, urmărind obiectivele sale, și în special, să :

- a) asigure orientarea tactică și îndrumarea monitorizării și să adopte recomandările necesare pentru implementarea acestui Tratat, în special pentru funcționarea Sistemului Multilateral;
- b) adopte planurile și programele pentru implementarea acestui Tratat;
- c) adopte, la prima sa sesiune, și, periodic, să revizuiască strategia de folosire a fondurilor pentru implementarea acestui Tratat, în conformitate cu prevederile Articolului 18;
- d) adopte bugetul acestui Tratat;
- e) ia în considerare și să organizeze în funcție de disponibilitatea fondurilor necesare, organisme subsidiare, potrivit necesităților și stabilește mandatele și componența acestora;
- f) stabilească, în funcție de necesități, un mecanism adecvat, cum ar fi un Cont de Depozit, pentru primirea și utilizarea resurselor financiare care se vor acumula în el, în scopul implementării acestui Tratat;
- g) stabilească și să mențină cooperarea cu alte organizații internaționale relevante și instituții create de alte tratate, incluzând, în mod particular, Conferința Părților la Convenția Diversității Biologice, în problemele care cad sub incidența acestui Tratat, inclusiv participarea lor la strategia de distribuire a fondurilor;
- h) ia în considerare și să adopte, după necesități, amendamente la acest Tratat, în conformitate cu prevederile Articolului 23;
- i) ia în considerare și să adopte, după necesități, amendamente la anexele acestui Tratat, în conformitate cu prevederile Articolului 24,
- j) ia în considerare strategiile de încurajare a contribuțiilor voluntare, în special, cele la care se referă Articolele 13 și 18;
- k) îndeplinească alte funcții necesare realizării obiectivelor acestui Tratat;
- l) ia notă de deciziile principale ale Conferinței Părților din Convenția Diversității Biologice și de alte decizii importante ale celorlalte organizații internaționale și instituții create de alte tratate;

- m) informeze Conferința Părților din Convenția Diversității Biologice, alte organizații internaționale și instituții create de alte tratate despre problemele ce privesc implementarea acestui Tratat;
- n) aprobe termenii acordurilor cu Centrele de Cercetări Agricole Internaționale și alte instituții internaționale și să revizuiască și amendeze Acordul de Transfer de Materiale din Articolul 15.

19.4 În conformitate cu Articolul 19.6, fiecare Parte Contractantă va avea un vot și poate fi reprezentată la sesiunile Organului Executiv de un singur delegat care poate fi însoțit de un supleant, de experți și consilieri. Supleanții, experții și consilierii pot lua parte la dezbaterile Organului Executiv, dar nu au drept de vot, cu excepția cazurilor când au fost autorizați să înlocuiască un delegat.

19.5 Națiunile Unite, agențiile sale specializate și Agenția Internațională pentru Energie Atomică, precum și orice alt Stat care nu este o Parte Contractantă la acest Tratat, poate fi reprezentată de către observatori la sesiunile Organului Executiv. Orice alt organism sau agenție, fie, guvernamentale sau neguvernamentale, calificate în domenii care au legătură cu, conservarea și utilizarea durabilă a resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură, care a informat Secretarul despre dorința sa de a fi prezent la o sesiune a Organului Executiv, poate fi admis, cu excepția cazului în care, cel puțin, o treime dintre Părțile Contractante prezintă obiecții. Admiterea și participarea observatorilor va fi supusă Regulilor de Procedură adoptate de către Organul Executiv.

19.6 O Organizație Membră FAO care este o Parte Contractantă și statele membre ale acelei Organizații Membre care sunt Părți Contractante își vor exercita drepturile care decurg din calitatea de membru și își vor îndeplini, *mutatis mutandis*, obligațiile de membru în acord cu Constituția și Regulamentul General FAO.

19.7 Organul Executiv va adopta și amenda, funcție de necesități, propriile Reguli de Procedură și reguli financiare care nu vor fi contradictorii acestui Tratat.

19.8 La orice sesiune a Organului Executiv va fi necesară prezența de delegați reprezentând majoritatea Părților Contractante pentru a se constitui cvorumul.

19.9 Organul Executiv va ține sesiuni ordinare, cel puțin, una la doi ani. Aceste sesiuni trebuie, pe cât posibil, să se desfășoare înainte sau imediat după sesiunile ordinare ale Comisiei privind Resursele Genetice pentru Alimentație și Agricultură.

19.10 Organul Executiv va ține sesiuni extraordinare atunci când acesta le consideră ca fiind necesare, sau la solicitarea adresată, în scris, de către orice Parte Contractantă, dovedind că această cerere este sprijinită de, cel puțin, o treime dintre Părțile Contractante.

19.11 Organul Executiv își va alege Președintele și Vice-Președinții (care împreună formează „Biroul”), în conformitate cu Regulile de Procedură.

Articolul 20 - Secretarul

20.1 Secretarul Organului Executiv va fi numit de Directorul General al FAO cu aprobarea Organului Executiv. Secretarul va fi asistat de personal în funcție de necesități.

20.2 Secretarul va avea următoarele funcții:

- (a) asigură și furnizează suport administrativ pentru sesiuni ale Organului Executiv și pentru orice corpuri subsidiare așa cum se va stabili;
- (b) asistă Organul Executiv în ducerea la îndeplinire a funcțiilor sale, incluzând realizarea unor sarcini specifice pe care Organul Executiv ar putea decide să i le atribuie;
- (c) raportarea activităților sale către Organul Executiv.

20.3 Secretarul va comunica tuturor Părților Contractante și Directorului General:

- (a) deciziile Organului Executiv în termen de 60 zile de la adoptare;
- (b) informațiile primite de la Părțile Contractante în conformitate cu prevederile acestui Tratat;

20.4 Secretarul va furniza documentația în cele 6 limbi ale Națiunilor Unite pentru Sesiunile Organului Executiv.

20.5 Secretarul va coopera cu alte organizații și organisme create prin alte tratate, incluzând, în mod special, Secretariatul Convenitei asupra Diversității Biologice, în realizarea obiectivelor acestui Tratat.

Articolul 21 - Buna-credință

Organul Executiv, la prima sa întâlnire, va lua în considerare și va aproba procedurile efective și modul de conlucrare, precum și mecanismele operaționale pentru a promova buna-credință în legătură cu prevederile acestui Tratat și pentru a adresa recomandări în probleme de rea-credință. Aceste proceduri și mecanisme vor include monitorizarea și oferirea de recomandări sau asistență, inclusiv recomandări legale ori asistență legală, când este necesar, în special țărilor în curs de dezvoltare și țărilor cu economii în tranziție.

Articolul 22 - Rezolvarea diferendelor

- 22.1 În eventualitatea unui diferend între Părțile Contractante privind interpretarea sau aplicarea acestui Tratat, părțile în cauză vor căuta soluții prin negocieri.
- 22.2 Dacă părțile în cauză nu pot ajunge la o înțelegere prin negocieri, ele pot căuta împreună bunele oficii sau să ceară medierea unui terț.
- 22.3 Când se ratifică, acceptă, aprobă sau se aderă la acest Tratat, sau oricând după aceea, o Parte Contractantă poate declara în scris Depozitarului că, pentru un diferend nerezolvat în concordanță cu Articolul 22.1 sau Articolul 22.2 de mai sus, acceptă ca obligatorii unul sau ambele din următoarele mijloace de rezolvare:
- (a) Arbitrajul în concordanță cu procedura arătată în Partea 1 a Anexei II a acestui Tratat;
 - (b) Supunerea diferendului Curții Internaționale de Justiție;
- 22.4 Dacă părțile aflate în diferend, în concordanță cu Articolul 22.3 de mai sus, nu au acceptat nici un mod comun de rezolvare a diferendului, acesta va fi supus concilierii în conformitate cu Partea a 2 - a din Anexa II a acestui Tratat, dacă părțile nu convin altfel.

Articolul 23 - Amendamentele Tratatului

23.1 Amendamente la acest Tratat pot fi propuse de orice Parte Contractantă.

23.2 Amendamente la acest Tratat vor fi adoptate într-o sesiune a Organului Executiv.

Textul oricărui amendament propus va fi comunicat Părților Contractante de către Secretar cu cel puțin șase luni înaintea sesiunii la care este propus pentru adoptare.

23.3 Toate amendamentele acestui Tratat vor fi aprobate prin consens al Părților Contractante prezente la sesiunea Organului Executiv.

23.4 Orice amendament adoptat de către Organul Executiv va intra în vigoare între Părțile Contractante care l-au ratificat, acceptat sau aprobat în a nouăzecea zi după depunerea instrumentelor de ratificare, acceptare sau aprobare de către două treimi din Părțile Contractante. După 90 de zile de la depunerea instrumentelor de ratificare, acceptare sau aprobare a amendamentului acesta va intra în vigoare pentru orice altă parte contractantă.

23.5 În înțelesul acestui Articol, un instrument depus de către o Organizație Membră a FAO nu va fi socotit în plus față de cele depuse de statele membre ale unei asemenea organizații.

Articolul 24 - Anexe

24.1 Anexele acestui Tratat constituie parte integrantă din acest Tratat și o referință la acest Tratat va fi în același timp o referință la oricare dintre anexele sale.

24.2 Prevederile Articolului 23 privind amendamentele la acest Tratat se vor aplica și amendamentelor anexelor.

Articolul 25 - Semnătura

Acest Tratat va fi depus la FAO începând cu 3 noiembrie 2001 până pe 4 noiembrie 2002 pentru a putea fi semnat de către toți Membrii FAO și de către orice alte State care nu sunt Membre FAO dar care sunt Membre ale Națiunilor

Unite, sau oricare dintre agențiile sale specializate, sau Agenția Internațională de Energie Atomică.

Articolul 26 - Ratificare, Acceptare sau Aprobare

Acest Tratat va fi supus ratificării, acceptării sau aprobării de către Membri și non-Membrii FAO la care s-a făcut referire în Articolul 25. Instrumentele de ratificare, acceptare sau aprobare vor fi depuse la Depozitar.

Articolul 27 - Aderare

Acest Tratat va fi deschis spre aderarea tuturor Membrilor FAO și pentru orice Stat care nu este Membru FAO dar este Membru al Națiunilor Unite, sau oricare din agențiile sale specializate sau Agenția Internațională de Energie Atomică începând cu data în care Tratatul este închis pentru semnare. Instrumentele de aderare vor fi depuse la Depozitar.

Articolul 28 - Intrarea în vigoare

28.1 Conform prevederilor Articolului 29.2, acest Tratat va intra în vigoare în a 90-a zi după depunerea celui de-al 40-lea instrument de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare, cu condiția ca, cel puțin, 20 instrumente de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare au fost depuse de Membrii FAO.

28.2 Pentru fiecare Membru FAO și pentru orice Stat care nu este Membru FAO dar este Membru al Națiunilor Unite, sau oricare dintre agențiile sale specializate sau Agenția Internațională de Energie Atomică care ratifică, acceptă, aprobă sau aderă la acest Tratat după depunerea, în conformitate cu Articolului 28.1, al celui de-al 40-lea instrument de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare, Tratatul va intra în vigoare după 90 zile de la depunerea instrumentului său de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare.

Articolul 29 - Organizații Membre ale FAO

29.1 Când o Organizație Membră a FAO depune un instrument de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare la acest Tratat, Organizația Membră, în conformitate cu prevederile Articolului 11.7 din Constituția FAO, va notifica orice modificare, privind distribuția competenței, la declarația sa de competență

dată conform Articolului 11.5 al Constituției FAO, așa cum va fi necesar în lumina acceptării sale a acestui Tratat. Orice Parte Contractantă la acest Tratat poate cere, în orice moment, de la o Organizație Membră FAO care este o Parte

Contractantă în acest Tratat, să furnizeze informații la fel ca între o Organizație Membră și statele membre ale sale, și este responsabilă pentru implementarea oricărei probleme particulare ce intră sub incidența acestui tratat. Organizația Membră va furniza informații într-un timp rezonabil.

29.2 Instrumentele de ratificare, acceptare, aprobare, aderare sau retragere, depuse de o Organizație Membră a FAO, nu vor fi socotite ca suplimentare față de cele depuse de Statele Membre ale acesteia.

Articolul 30 - Rezerve

Nici o rezervă nu va putea fi adoptată la acest Tratat.

Articolul 31 - Terți

Părțile Contractante vor încuraja orice Membru FAO sau alt Stat, care nu este o Parte Contractantă la acest Tratat, să adere la acesta din urma.

Articolul 32 - Retrageri

32.1 Orice Parte Contractantă poate, oricând după 2 ani de la data de la care acest Tratat a intrat în vigoare pentru ea, să notifice Depozitarul asupra retragerii sale din acest Tratat. Depozitarul va informa imediat Părțile Contractante.

32.2 Retragera va produce efecte după un an de la data primirii notificării.

Articolul 33 - Desființarea

33.1 Acest Tratat va fi desființat de drept dacă și când, ca rezultat al retragerilor, numărul Părților Contractante scade sub 40, dacă Părțile Contractante rămase nu decid, în mod unanim, altfel.

33.2 Depozitarul va informa toate Părțile Contractante când numărul lor scade la 40.

33.3 În eventualitatea desființării tratatului, dispunerea de bunuri se va face conform regulilor financiare adoptate de Organul Executiv.

Articolul 34 – Depozitarul

Directorul General al FAO va fi Depozitarul acestui Tratat.

Articolul 35 - Texte autentice

Textele în arabă, chineză, engleză, franceză, rusă și spaniolă ale acestui Tratat sunt autentice în mod egal.

ANEXA I

LISTA PLANTELOR DE CULTURĂ

CUPRINSE ÎN SISTEMUL MULTILATERAL

Plante de cultură alimentare

Denumirea plantei de cultură	Genul	Observații
Arbore de pâine	<i>Artocarpus</i>	Numai arborele de pâine
Sparanghel	<i>Asparagus</i>	
Ovăz	<i>Avena</i>	
Sfeclă	<i>Beta</i>	
Complexul Brassica	<i>Brassica et al</i>	
		Genurile incluse sunt: <i>Brassica, Armoracia, Barbarea, Camelina, Crambe, Diplotaxis, Eruca, Isatis, Lepidium, Raphanobrassica, Raphanus, Rorippa</i> și <i>Sinapis</i> . Acesta cuprinde culturi de legume și de oleaginoase, precum: varza, rapița, muștarul, loboda, eruca, ridichea și gulia. Specia <i>Lepidium meyenii</i> este exclusă.
Năut	<i>Cajanus</i>	Genurile <i>Poncirus</i> și <i>Fortunella</i> sunt incluse ca portaltoi.
Citrice	<i>Cicer</i>	
	<i>Citrus</i>	
Cocotierul	<i>Cocos</i>	
Colocasia	<i>Colocasia, Xanthosoma</i>	
Morcov	<i>Daucus</i>	
Ignamele	<i>Dioscorea</i>	
Mei	<i>Eleusine</i>	
Căpșun	<i>Fragaria</i>	
Floarea soarelui	<i>Helianthus</i>	
Orz	<i>Hordeum</i>	

Cartof dulce	<i>Ipomoea</i>	
Lintea praturului	<i>Lathyrus</i>	
Lințe	<i>Lens</i>	
Măr	<i>Malus</i>	
Manioc	<i>Manihot</i>	Numai <i>Manihot esculenta</i>
Bananierul	<i>Musa</i>	Exceptând <i>Musa textilis</i>
Orez	<i>Oryza</i>	
Mei	<i>Pennisetum</i>	
Fasole	<i>Phaseolus</i>	Exceptând <i>Phaseolus polyanthus</i>
Mazăre	<i>Pisum</i>	
Secară	<i>Secale</i>	
Cartof	<i>Solanum</i>	Secțiunea <i>tuberosa</i> inclusă, exceptând <i>Solanum phureja</i> .
Vânăta	<i>Solanum</i>	Secțiunea <i>melongena</i> inclusă.
Sorg	<i>Sorghum</i>	
Triticale	<i>Triticosecale</i>	
Grâu	<i>Triticum et al.</i>	Incluzând <i>Agropyron</i> , <i>Elymus</i> și <i>Seca/e</i>
Bob / Măzăriche	<i>Vicia</i>	
Fasoliță	<i>Vigna</i>	
Porumb	<i>Zea</i>	Excluzând <i>Zea perennis</i> , <i>Zea diploperennis</i> și <i>Zea luxurians</i> .

Plante furajere

Genul	Specia
LEGUMINOASE FURAJERE	
<i>Astragalus</i>	<i>chinensis, cicer, arenarius</i>
<i>Canavalia</i>	<i>ensiformis</i>
<i>Coronilla</i>	<i>varia</i>
<i>Hedysarum</i>	<i>coronarium</i>
<i>Lathyrus</i>	<i>cicera, ciliolatus, hirsutus, ochrus, odoratus, sativus</i>
<i>Lespedeza</i>	<i>cuneata, striata, stipulacea</i>
<i>Lotus</i>	<i>corniculatus, subbiflorus, uliginosus</i>

Lupinus
Medicago

Melilotus
Onobrychis
Ornithopus
Prosopis
Piieraria
Trifolium

GRAMINEE FURAJERE

Andropogon
Agropyron
Agrostis
Alopecurus
Arrhenatherum
Dactylis
Festuca

Lolium

Phalaris
Phleum
Poa
Tripsacum

ALTE PLANTE FURAJERE

Atriplex
Salsola

albus, angustifolius, luteus
arborea, falcata, sativa, scutellata,
rigidula, truncatula
albus, officinalis
viciifolia
sativus
affinis, alba, chilensis, nigra, pallida
phaseoloides
alexandrinum, alpestre, ambiguum,
angustifolium, arvense, agrocicerum,
hybridum, incarnatum, pratense,
repens, resupinatum, rueppellianum,
semipilosum, subterraneum,
vesiculosum

gayanus
cristatum, desertorum
stolonifera, tenuis
pratensis
elatus
glomerata
arundinacea, gigantea, heterophylla,
ovina, pratensis, rubra
hybridum, multiflorum, perenne,
rigidum, temulentum
aquatica, arundinacea
pratense
alpina, annua, pratensis
laxum

halimus, nummularia
vermiculata

ANEXA II

Partea I

ARBITRAJUL

Articolul 1

Partea reclamantă va notifica către Secretar, că părțile litigiului solicită arbitraj conform Articolului 22. Notificarea va stabili obiectul arbitrajului și va include, în mod special, menționarea acelor articole din Tratatul de față, a căror interpretare sau aplicare are legătură cu obiectul litigiului. Dacă părțile aflate în litigiu nu s-au înțeles asupra obiectului cauzei înainte de a fi desemnat Președintele Tribunalului, atunci, Tribunalul de Arbitraj va stabili, însuși, obiectul. Secretarul va comunica informația, astfel primită, tuturor Părților Contractante ale acestui Tratat.

Articolul 2

1. În litigiile dintre două părți, Tribunalul de Arbitraj va fi compus din trei membri. Fiecare parte a litigiului va numi un arbitru, iar cei doi arbitri vor desemna împreună, de comun acord, al treilea arbitru, care va fi Președintele Tribunalului. Acesta din urmă, nu va avea naționalitatea uneia dintre părțile litigiului, nici nu va avea domiciliul pe teritoriul uneia dintre părțile litigiului, nu va lucra pentru nici unul dintre ei și nu a avut de-a face în vreun fel, cu cazul respectiv.
2. În cazul unui litigiu cu mai mult de două Părți Contractante, părțile cu interes comun vor numi, de comun acord, un singur arbitru.
3. Ocuparea locului vacant va fi făcută în conformitate cu desemnarea inițială.

Articolul 3

1. Dacă Președintele Tribunalului Arbitral nu a fost desemnat în termen de două luni de la numirea celui de-al doilea arbitru, Directorul General al F.A.O., la solicitarea uneia dintre părțile litigante, va desemna Președintele, într-o perioadă suplimentară de două luni.

2. Dacă una dintre părțile litigiului nu a numit un arbitru în timp de două luni de la primirea solicitării, cealaltă parte a litigiului poate să-l informeze pe Directorul General al F.A.O., care va face desemnarea, în timpul unei perioade suplimentare de două luni.

Articolul 4

Tribunalul de Arbitraj va adopta hotărârile sale în conformitate cu prevederile acestui Tratat și cu dreptul internațional.

Articolul 5

Dacă părțile litigiului nu au convenit altfel, Tribunalul de Arbitraj își va stabili propriile norme de procedură.

Articolul 6

La solicitarea uneia dintre părțile litigiului, Tribunalul de Arbitraj poate recomanda luarea de măsuri asiguratorii, indispensabile.

Articolul 7

Părțile litigante trebuie să faciliteze munca Tribunalului de Arbitraj și utilizând toate mijloacele care le stau la dispoziție vor trebui, în special, să:

- (a) Furnizeze tribunalului toate documentele relevante, informațiile și facilitățile; și

- (b) Sa permită Tribunalului, ori de câte ori este necesar, să citeze martorii sau experții și să consemneze depoziția acestora.

Articolul 8

Părțile litigiului și arbitrii au obligativitatea păstrării confidențialității cu privire la orice informație primită, cu titlu de confidență, în timpul procesului de arbitraj.

Articolul 9

Dacă Tribunalul de Arbitraj nu stabilește altfel, din cauza împrejurărilor speciale ale speței, atunci cheltuielile tribunalului vor fi suportate în mod egal de către părțile aflate în litigiu. Tribunalul va păstra înregistrările tuturor cheltuielilor sale și va furniza un deviz final părților litigante.

Articolul 10

Orice Parte Contractantă care justifică un interes legitim față de obiectul litigiului, și care poate fi prejudiciată, în vreun fel, de hotărârea dată pe fondul cauzei, poate interveni în proces cu încuviințarea tribunalului.

Articolul 11

Tribunalul de Arbitraj poate asculta și hotărî asupra cererilor reconvenționale apărute în legătură cu obiectul litigiului.

Articolul 12

Hotărârile Tribunalului de Arbitraj, atât asupra actelor procedurale cât și asupra fondului, vor fi luate cu majoritatea de voturi a membrilor săi.

Articolul 13

Dacă una dintre părțile litigiului nu apare în fața Tribunalului de Arbitraj sau nu se poate apăra în acest caz, cealaltă parte poate solicita tribunalului continuarea

procesului și pronunțarea unei hotărâri. Neprezentarea în fața Tribunalului uneia dintre părțile litigante sau imposibilitatea uneia dintre acestea de a se apăra, nu poate împiedica desfășurarea procesului. Înaintea de a se pronunța pe fondul cauzei Tribunalul Arbitral trebuie să fie lămurit cu privire la temeinicia și legalitatea cererii.

Articolul 14

Tribunalul va fi ținut să adopte hotărârea, prin care dezleagă fondul cauzei, în termen de cinci luni de la data constituirii sale, doar dacă nu găsește de cuviința să prelungească perioada cu încă un termen de cel mult cinci luni.

Articolul 15

Hotărârea prin care se rezolva fondul cauzei va fi limitată la obiectul litigiului și va conține motivele care au stat la baza adoptării sale. Va avea menționat numele membrilor care au participat la deliberare și data pronunțării. Orice membru al Tribunalului de Arbitraj poate atașa la actul final opinia sa separată sau diferită față de soluția dată.

Articolul 16

Hotărârea definitivă va fi obligatorie pentru părțile cauzei. Ea va fi dată fără drept de apel, doar dacă părțile aflate în litigiu nu au convenit, în prealabil, altfel, asupra unei proceduri de apel.

Articolul 17

Orice diferend care poate să apară între părțile litigiului, în legătură cu interpretarea sau executarea hotărârii definitive poate fi supus spre soluționare, de oricare dintre părțile cauzei, Tribunalului Arbitral care a adoptat hotărârea.

Partea a 2-a

CONCILIAREA

Articolul 1

O comisie de conciliere va fi creată la solicitarea uneia dintre părți aflate în litigiu. Comisia va fi, dacă părțile nu au convenit altfel, compusă din cinci membri, doi numiți de fiecare parte implicată, și un Președinte ales cu acordul tuturor membrilor desemnați.

Articolul 2

În disputele dintre mai mult de două Părți Contractante, părțile cu interes comun vor numi membri Comisiei din partea lor, de comun acord. Când două sau mai multe părți ale diferendului au interese diferite sau există divergențe că ar avea un interes comun, ele vor numi, separat, membri lor.

Articolul 3

Dacă în termen de două luni, de la data solicitării de constituire a Comisiei de Conciliere, toți membri comisiei nu au fost desemnați de către părțile disputei, atunci Directorul General al F.A.O. va proceda, la cererea părții care a inițiat solicitarea, la desemnarea acestora într-un termen, nou, de doua luni.

Articolul 4

Dacă Președintele Comisiei de Conciliere nu a fost ales în termen de două luni de la numirea ultimului membru al comisiei, Directorul General al F.A.O. va

desemna președintele, dacă i se va cere de către una dintre părți aflate în litigiu, într-un termen, nou, de două luni.

Articolul 5

Comisia de Conciliere va adopta hotărârile sale cu majoritatea voturilor membrilor săi. Dacă părțile aflate în litigiu nu au convenit altfel, Comisia de Conciliere își va stabili propria sa procedură. Aceasta va adopta o propunere de soluționare a disputei, pe care părțile o vor examina cu bună credință.

Articolul 6

În caz de neînțelegere cu privire la competența Comisiei, aceasta din urmă va hotărî asupra competenței sale.

Conform cu originalul

